

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 129
§ 115

13.11.2018
26.04.2021

Lotta Laaksosen ym. aloite Kiikarin toiminnassa tapahtuneiden johtotason laiminlyöntien tutkimisesta

813/01.00.00.02/2018

Kaupunginvaltuusto 13.11.2018 § 129

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Yli puoli vuotta on kulunut 27.3. tekemästani valtuustoaloitteesta aikuissosiaalityön ja lastensuojelun johtajuuden arvioinnista. Aloitteessa mainittiin aikuissosiaalityön työtilanteen laittomuus ja työntekijöiden sairaslomien syiden selvittäminen. Aloitteessa vaadittiin asioiden kiireellistä käsittelyä niiden vakavuuden vuoksi. Sosiaalitoimenjohtajan tilanne käsiteltiin kiireellisenä, mutta muut aloitteen kohdat jäivät käsittelemättä.

Aikuissosiaalityön osalta aloite koski niin sosiaalitoimiston väkeä kuin Kiikarin kuntouttavan työtoiminnan työntekijöitä. Aikuissosiaalityön puolella tilanne on kriisissä ja moni työntekijä harkitsee uuden työpaikan hakemista tai on jo vaihtanut työpaikkaa.

Kiikarin työntekijät ovat viestittäneet työhön liittyvistä ongelmista sekä omasta kuormittumisestaan suoraan esimiehelle (Heidi Ulriksson) alk. alkusyksystä 2015, henkilöstöpäällikölle (Peter Lindroos) alk. loppusyksystä 2015, työterveyshuollolle alk. loppuvuodesta 2015 sekä työsuojeluvaltuutetulle (Tengström) alk. 2/16. Patrik Nygrén on ollut monissa viesteissä mukana jakelulistalla kopion saajana, joten kaupunginjohtaja on ollut tietoinen tapahtumien etenemisestä. Kyseiset henkilöt toimivat edelleen kymmenien henkilöiden esimiehinä.

Ongelmien käsittelemättömyyteen liittyen nostaisin esille myös työturvallisuuslain ja varhaisen tuen mallin, joka kaupungissa on. Malli ei ole toteutunut ja työsuojelulain rikkomukset ovat nyt Avin tutkittavana. Myös muiden sairaslomalaisten ja irtisanoutuneiden kohdalla mallin ja lain noudattamisessa on ollut puutteita. On todella vakavaa, että kaupunki laiminlyö lakia ja velvollisuuksia niin, että iso joukko työntekijöitä sairastuu ja he tulevat työkyvyttömiksi. Kyseessä voi olla vakavia terveysvaikutuksia! Työuupumuksesta toipuminen voi viedä vuosia ja se aiheuttaa vakavia terveydellisiä haittoja.

Kiikarin ohjaajat näkivät esimiehen odotukset ja vaatimukset Kiikarin toiminnan sisällöstä yleisten valtakunnallisten suositusten vastaisina, osan myös sosiaalihuoltolain vastaisena. Esimiestaho ja henkilöstöpäällikkö eivät ole ottaneet puheeksi tai reagoineet Kiikarin ohjaajien useisiin, pitkiin sairauslomiin tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Kuntouttavien työtoimintojen ryhmäläisten aktivointisopimukset joutuivat sijaisten puutteellisen järjestämisen vuoksi katkolle keväällä 2018. Kaupunki on selkeästi rikkonut lakia tässä, sillä kaupungilla on velvollisuus järjestää sovittu palvelu työntekijöiden sairaslomienkin aikana. Jollei Kiikarissa niin sitten muissa yksiköissä. Heille ei järjestetty korvaavaa toimintaa ja Kela teki kyselyn kaupungille heidän

työttömyyskorvausoikeudestaan. Kiikari ehti olla 9 kuukautta suljettuna ennen kuin tilanne järjestettiin ja sijainen ja uusi työntekijä palkattiin. Esim. kesäaikana ole järjestetty sijaisia, vaan Heidi Ulrikssonin linjaus on ollut, että Kiikari on kiinni. Nähtävillä on selkeästi ollut, että lukuisissa tilanteissa (toisen ohjaajan sairausloma, vuosilomat) esimiehellä ei ollut yritystäkään järjestää sijaisia. Sijaisjärjestelyt ovat kuitenkin esimiehen perustyötä. Sopimukset katkaistiin kuntoutusasiakkailta sen sijaan, että olisi käytetty ostopalveluita. Miten tässä toteutuvat asiakaslähtöisyys, sosiaalihuoltolaki, kuntouttavan työtoiminnan laki?

Sitten maaliskuun on tullut uutta tietoa, joka tekee tilanteesta vielä raskauttavamman. Sosiaalitoimenjohtajan toimintaa tarkastelleelle erityisryhmälle ei toimitettu Kiikarin työntekijöiden laatimaa materiaalia, joka tuli kaupunginjohtajalle ajoissa. Kaupunginjohtaja on näin ollen manipuloinut sosiaalitoimenjohtajan irtisanomisneuvotteluja siten, että nämä esitetyt syyt ja todisteet eivät tulleet referenssiryhmän tietoon. Myös edustaja Lotta Laaksoelta estettiin materiaalin osittainen esittäminen kaupunginhallituksen kokouksessa. Kaikkiin aloitteissa mainittaviin sähköposteihin ja muihin lähteisiin on kirjalliset liitteet olemassa, jotka on toimitettu kaupunginjohtajalle ja hallitukselle alkusyksystä. Lukuisien johtajuusvirheiden esille tuomisesta huolimatta työntekijöiden tekemää selvitystä ei ole otettu hallituksen käsittelyyn kiireellisenä ja tilanteen annetaan jatkaa. Tehtävissään epäonnistuneet esimiehet saavat jatkaa ilman tekojen ja taitojen kyseenalaistamista.

Työntekijät ovat tehneet kattavan selvityksen työpaikkansa esimiesongelmista ja toimittaneet sen hallitukselle. Kaupunginhallitus ei ole lähtenyt valmistelevaan asiaa. AVI on jo kerran muistuttanut kaupunkia, että johto ei voi itse "tutkia" omaa toimintaansa. Ennen kaikkea tässä on kysymys Paraisten kaupungin asukkaista ja heidän lakisääteisten palvelujensa laadusta, jota nykyinen johto vakavasti vaarantaa. Samoin kyse on työntekijöiden työturvallisuudesta työturvallisuuslain mukaisesti, jota kaupunki mielestäni tällä hetkellä vakavasti laiminlyö!

Esitys: Kiireellisenä jätetty aloite 27.3. pitää loppuun käsitellä kaupunginhallituksessa ja Kiikarin työntekijöiden hallitukselle jättämä yksityiskohtainen aineisto tulee läpikäydä mahdollisimman pian. Heidi Ulrikssonin esimiesasema ja kaupunginjohtaja Patrik Nygrénin vastuu tulee punnita, sillä heillä on ollut tarvittava aineisto tiedossaan koko 3-vuotisen kriisin ajan eivätkä he ole kyenneet ratkaisemaan tilannetta. Henkilöstöpäällikön puuttumattomuus kehittyneeseen kriisiin tulee arvioida. Koko käsittelyssä on huomioitava kaupunginjohtajan jääviys."

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 115

Valmistelija
Esittelijä

Kaupunginlakimies Monica Avellan, puh. 044 358 5727
Kaupunginlakimies Monica Avellan, puh. 044 358 5727
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Aloitteessa väitetään, että kaupunginjohtaja on asiassa esteellinen, ja vastauksen on sen vuoksi valmistellut kaupunginlakimies, joka myös esittelee asian. Aloitteen

tekijöiden mukaan toimintakeskus Kiikarin kohdalla on tapahtunut laiminlyöntejä.

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue on 3.12.2018 toimittanut Kiikarin osalta työsuojelutarkastuksen. Tarkastaja on laatinut tarkastuskertomuksen, jossa hän antaa ohjeistuksen työnantajalle Paraisten kaupungille.

Tarkastaja toteaa, että työnantaja on joulukuussa 2015 saanut tietoonsa, että työntekijät ovat kokeneet työolosuhteet kuormittaviksi, ja käynnisti työpaikalla toimenpiteitä, muun muassa konsulttiselvityksen ja työyhteisösovittelun. Työnantajan toimenpiteistä huolimatta Kiikarin kaksi työntekijää koki edelleen työperäistä kuormitusta, joka kulminoitui siihen, että toinen työntekijöistä irtisanoutui keväällä 2018 ja toinen jäi pois töistä terveyssyistä, jotka eivät liittyneet työhön.

Tarkastaja toteaa, että työnantajan tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että se reagoi vahingolliseen työkuormituksen välittömästi ja vaikuttavasti kohdennetuilla toimenpiteillä. Työnantajan tulee myös selvittää esimiestyöstä mahdollisesti aiheutuva kuormitus sekä varmistua siitä, että esimiehellä on riittävä osaaminen.

Tarkastuksesta ei seurannut muita toimenpiteitä kuin tämä ohjeistus työnantajalle.

Aloitteessa, jota tämä vastaus koskee, viitataan Lotta Laaksosen 27.3.2018 §:ssä 32 jättämään aloitteeseen aikuissosiaalityön ja lastensuojelun johtajuuden arvioinnista. Kuten aluehallintoviraston tarkastaja totesi työsuojelutarkastuksessaan, Paraisten kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja työyhteisösovittelun järjestämiseksi. Aikuissosiaalityön ja perheyksikön henkilöstö ei ole nykytilanteessa tuonut esiin ristiriitoja työnjohdon kanssa, ja toiminta Kiikarin toimintayksikössä on sujunut rauhallisesti ja hallitusti, koronapandemiasta aiheutunein rajoituksin.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston sosiaali- ja terveystyöyksikkö on 13.4.2018 tehdyin ilmoituksen perusteella käsitellyt valvonta-asiana kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta toimintakeskus Kiikarissa. Aluehallintovirasto on pyytänyt Paraisten kaupungin sosiaali- ja terveystyöyksikön lautakunnalta selvityksiä 9.5.2018 ja 31.8.2018. Lautakunnan antamissa selvityksissä tehdään selkoa Kiikarin toiminnasta ja siitä, mitä kuntouttavaa toimintaa asiakkaille on tarjottu erityisesti silloin, kun toiminta on vuoden 2018 alussa ollut pysähdyksissä.

Aluehallintoviraston johtopäätöksenä asiassa on ollut kiinnittää Paraisten sosiaali- ja terveystyöyksikön lautakunnan huomio asiakassuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen asiakkaan palvelutarpeen ja/tai olosuhteiden muuttuessa. Aluehallintovirasto kiinnittää lautakunnan huomion myös tarpeeseen tehdä päätökset sosiaalihuollon järjestämisestä.

Aluehallintovirasto painottaa lisäksi, että sosiaali- ja terveystyöyksikön lautakunnan on varmistettava, että asiakkaat todella saavat yksilöllisen palvelutarpeensa edellyttämät palvelut myös tilanteissa, joissa palvelutoiminnan järjestämisessä

tapahtuu muutoksia.

Lopuksi aluehallintovirasto toteaa, että asia ei anna aiheutta lisätoimenpiteisiin.

Aluehallintoviraston tarkastukset ja päätökset työperäisestä kuormituksesta ja aikuissosiaalityön järjestämisestä ohjaavat sosiaali- ja terveysosaston toimintaa. Toiminnan järjestäminen kuuluu sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja sen viranhaltijoille. Ottaen huomioon aluehallintoviraston aikuissosiaalityötä koskevat tarkastushavainnot vaikuttaa siltä, että aloitteen tekijät ovat saaneet kärjistyneen kuvan todellisesta tilanteesta. Ainakin nykytilanteessa Kiikari vaikuttaa toimivan tyydyttävästi.

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa asian aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginjohtaja ja henkilöstöpäällikkö ilmoittivat esteellisyydestä; asianosaisia asiassa.

Ehdotus hyväksyttiin.
